

De geestelijke bankrekening van de apostel Paulus

Israëldienst 16-10-2019 door ds. M.H. Schot¹ in Nunspeet

Ps. 84:3

Ps. 2:7

Filippenzen 3:1-16

Ps. 49:3, 4

Ps. 71:10

Ps. 73:13

Geliefde gemeente, wat kunnen we onder de indruk zijn als we al die Joden bij de Klaagmuur zien staan. Ze stralen een diepe ernst uit, zoals ze hun plicht betrachten. Toch kan je hart soms huilen. Waarom? Wel, ook in Paulus' tijd is elke keer het grote vraagstuk geweest: hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God? En als we dan menen met onze werken der wet, met onze eigengerechtigheid, voor God te kunnen bestaan, wat zal dat een ontzaglijke Godsontmoeting zijn. Je vindt het in bijna elke brief die Paulus schrijft terug: hij loopt er ook tegenaan, bijna bij elke gemeente. O, de wet heeft zo'n grote plaats in het leven van het Joodse volk. En dat is wel goed, maar niet als men die onderhoudt om een gerechtigheid op te bouwen. Dat Joods-zijn is wel een voorrecht, dat is waar. Maar het geeft geen voordéél. En daar willen we met de hulp des Heeren ook nadrukkelijk bij stilstaan, aan de hand van het gedeelte dat is voorgelezen uit de brief van Paulus aan de gemeente van Filippi het derde hoofdstuk. Ik lees u het zevende en achtste vers. Filippenzen 3:7 en 8:

„Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.”

Het gaat over „de geestelijke bankrekening van de apostel Paulus”.

Drie gedachten daarover:

1. Een ingebeeld voordeel;
2. Een werkelijke schade;
3. Een uitnemende winst.

¹ predikant te Hendrik-Ido-Ambacht

We staan dus stil bij Paulus' geestelijke bankrekening.

Ten eerste: een ingebeeld voordeel. Dat kunnen we lezen in het begin van vers 7: „Hetgeen mij gewin was ...” O, hij meende dat het winst was. Hij beeldde zich dat in.

Ten tweede: een werkelijke schade. Dat moet hij belijden: „... dat heb ik om Christus' wil schade geacht.” En ook in het achtste vers zegt hij dat nogmaals: „schade en drek.”

Ten derde spreekt ons tekstwoord over een uitnemende winst: „Opdat ik Christus moge gewinnen.” En al eerder in vers acht: „de uitnemendheid der kennis van Christus.”

1. Een ingebeeld voordeel

„Maar hetgeen mij gewin was,” zo begint Paulus. Mijn gewin, mijn winst, mijn opbrengst, voordeel voor mij. Ja, Paulus had veel voordeel, veel winst nodig, want hij had een doel voor ogen. Hij spreekt hier in de brief als de apostel Paulus, maar hij schrijft over de tijd waarin we hem vaak „Saulus” noemen. Het is het onderscheid tussen zijn Griekse en zijn Joodse naam. Laten we maar zeggen: Saulus van voor zijn bekering.

Saulus had een doel voor ogen. Wat was dat doel dat hij voor ogen had? En waarvoor was hij dan aan het sparen? Want dat is hij aan het doen! Hij is vermogen, winst aan het opbouwen. Misschien zijn hier een jongen en een meisje met trouwplannen; zij hebben een huis nodig. Ze zijn aan het sparen. Dat bedoelt Saulus nu eigenlijk met gewin. Hij is aan het sparen, allerlei zaken bij elkaar aan het schrapen, om zijn doel te bereiken.

Wat is dat doel dan van Saulus? Hij wil ook een huis kopen. Geen aardse woning. Hij wil een woning in de hemelen kopen. Hij doet er zijn uiterste best voor om straks een woning te hebben, en om aan te kunnen zitten bij Abraham, Izak en Jakob, daar in de hemelen. Daar is hij voor aan het sparen.

Is dat niet goed dan? Dat is zeker goed! Uitnemend! Spaart u daar ook voor? Of bent u alleen druk bezig geld te verzamelen voor uw aardse woning of uw aardse genoegens, voor wat hier op de wereld trekt? Steekt u daar al uw tijd in? Zijn we alleen druk met de studie, met ons vermaak? Hoe bent u nu aan het sparen voor die woning in de hemelen? Bent u daar wel naar op zoek? Doet u daar wel uw best voor? „Mijn best daarvoor doen? Dat moet de Heere toch doen?” zegt u misschien. Paulus schrijft in het vorige hoofdstuk dat we onze zaligheid moeten werken met vreze en beven. Dat betekent dat we niet lui achterover mogen gaan zitten en moeten zeggen: „De Heere moet het maar doen.” Dat leert de Schrift ons niet. Ja, het is Godswerk, maar: „Werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven, want het is God die in u werkt.”

Maar wat doet u er nu aan? Als u de weg die u nu bewandelt zo doorloopt, waar eindigt die dan? Er zijn maar twee wegen. Eindigt die dan in de eeuwige

rampzaligheid? Saulus was aan het sparen. Hij deed er zijn uiterste best voor om die woning te kopen. Wat moeten we eigenlijk betalen voor zo'n huis, voor zo'n woning in de hemelen? Wat kost dat nu eigenlijk? Wel, de Schrift is heel duidelijk over de prijs van zo'n woning in de hemel: dat is een volkomen gerechtigheid. De Heere Jezus zegt het Zelf in de Bergrede: „Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der schriftgeleerden en der farizeeën, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan.” We zouden zeggen: overvloediger dan de gerechtigheid van al die mensen die nu aan die Klaagmuur staan. Die de wet zo nauwgezet mogelijk houden. Maar als uw gerechtigheid niet groter is, dan zult u het Koninkrijk der hemelen niet ingaan. Want de Heere eist een volkomen gerechtigheid.

Wat is dat dan? Een volkomen vervulling van de wet. Het eerste, het tweede, het zesde, het zevende gebod, allemaal. Met als kern: God lief te hebben boven alles, met geheel ons verstand, met alle krachten. Heeft u Hem lief met al uw krachten? Met alles wat in u is? Mag u zo de Heere dienen, Hem liefhebben, naar Hem uitzien, alles van Hem verwachten? „En uw naaste als uzelf.” En dat volkomen. Zo volmaakt als Mijn Vader in de hemel volmaakt is. God eist een volkomen gerechtigheid. Eén zonde en dan klinkt het: „Vervloekt!” „Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.”

O, al zouden we maar één vlekje hebben, dan kunnen we voor Gods heilig aangezicht niet bestaan. Hij is een verterend vuur, een eeuwige gloed. Hij haat de zonde. Hij is een Wreker, zeer grimmig. Zo'n woning in de hemelen kan alleen gekocht en betreden worden met de prijs van een volkomen gerechtigheid.

En nu zegt Paulus: „Daarvoor was ik aan het sparen.” Daar ijverde hij voor. Welk betaalmiddel had Paulus dan? Dat is u voorgelezen. Hij noemt een hele rij op van wat hij allemaal gespaard had. De kern noemt hij in vers 4: „in het vlees betrouwen.” Daarmee bedoelt hij: zijn gerechtigheid is gebouwd op zijn afkomst, op zijn vorming, op wie hij is, op wat hij gedaan heeft.

Hoor maar wat hij zegt over hoe hij gespaard heeft: „Besneden ten achtste dage, uit het geslacht van Israël.” Hij zegt: „Ik ben een echte Jood. Ik ben een nazaat van Abraham en ik ben” – zoals het hoorde volgens de wet – „op de achtste dag besneden. Het teken van het verbond draag ik in mijn lichaam. Ik hoor bij dat volk van God, dat verbondsvolk. Ik ben als Abrahams zaad besneden. Er is geen twijfel over mogelijk: ik ben een verbondskind. Uit de stam van Benjamin.” Is dat dan zo bijzonder? Daarmee zegt hij eigenlijk dat hij behoorde bij die stam die samen met de stam van Juda trouw is gebleven aan het huis van David. Dus hij is trouw gebleven aan het koningshuis. Dat is nu zijn afkomst. Dat is ook zijn vorming.

Wat heeft hij veel gedaan! Wat heeft hij veel geleerd! Een Hebreëer uit de Hebreëën, hoewel niet geboren in Israël. „Ik ben toch geboren in een Joodse en-

clave en thuis werd bij ons Hebreeuws gesproken, de oude Bijbeltaal. Ik begrijp die Bijbeltaal nog, ik kan de grondtalen lezen. En wij zijn er als gezin, in mijn opvoeding, ook niet van vervreemd. En dat ben ik nog steeds niet, ik spreek die taal eigenlijk vloeiend. Ik ken heel de Bijbel zo goed. Ja, aan de voeten van de grote Gamaliël heb ik les gekregen. Dan ben ik toch wel heel wat! Ik mocht naar Jeruzalem gaan om daar te studeren." Wat belangrijk allemaal. „Naar de wet een farizeeër." De bescheidenste sekte, zo lezen we in Handelingen 26. De meest nauwgezette sekte; ze namen het serieus. „Naar de ijver een vervolger der gemeente." Hij beroemt zich er niet op dat hij de gemeente vervolgd heeft, maar wel dat hij ijverig is geweest. Hij is consequent geweest. Hij heeft niet alleen maar stil zitten luisteren naar Gamaliël, maar heeft ook de daad bij het woord gevoegd! Hij is gaan handelen en gaan bestrijden wat tegen de wet opkomt, zeer ijverig, onberispelijk. Kanttekening 21 zegt: „Namelijk alzo dat de mensen mij niet konden bestraffen over enige moedwillige overtreding der wet."

Ziet u hoe ontzettend veel Paulus gespaard heeft? Dat konden niet veel mensen hem nazeggen. Eigenlijk niemand. Dat zegt hij zelf: „Als er iemand betrouwen zou in het vlees, ik nog meer. Ik heb het hoogste saldo op mijn bankrekening. Ik heb de meeste gerechtigheid bij elkaar vergaderd. Als er iemand zalig zal worden, dan sta ik vooraan, en daarna komen pas al die anderen." Ziet u Saulus met al zijn ijver? Hij is bijna zalig. Bijna kan hij het huis kopen, hij is bijna zover.

Bent u bijna ook al zover als Saulus? U heeft toch ook veel op uw rekening staan? U bent toch ook echt christelijk? De meesten van ons zijn uit christelijke ouders geboren. Het teken en zegel van het genadeverbond is op ons lichaam gesprengd; dan horen wij bij dat verbond als verbondskinderen, toch? Dan zijn we kinderen van God. Daar is geen twijfel over, toch?

We zijn lid van de Gereformeerde Gemeenten, trouw gebleven aan de Reformatie, niet afgedwaald in een of andere sekte. Nee, wij leven bij de waarheid. We hebben een GBS-Bijbel met kanttekeningen. Ik heb me er veel in geoefend om maar precies te weten wat er allemaal mee bedoeld wordt. Allerlei uitdrukkingen, ik beheers ze. De tale Kanaäns spreek ik wel. Ik heb veel Bijbelkennis. Voor catechisatie leer ik mijn vragen altijd goed. Als er kerk is, kom ik altijd, ook door de week. Dat telt toch allemaal wel mee? Ik ben ambtsdrager, of ambtsdrager geweest... het saldo neemt alleen maar toe, en toe, en toe.

Ja, ik ben zeer nauwgezet en ijverig. Ik voeg de daad bij het woord en probeer de mensen om me heen wat te vertellen over Wie de Heere is. Ik probeer de mensen die niet naar de kerk gaan te zeggen dat ze op zondag echt niet mogen werken. Allemaal plussen, plussen, plussen op mijn rekening. Wat heeft u al een hoog saldo! U bent er bijna! U kunt bijna dat huis in de hemelen kopen! Zo dacht Saulus. Denken wij zo ook niet stil in ons hart? Dan denken we: Aan wie

zou de Heere nu Zijn genade als eerste geven? Is het niet aan hen die het hoogste saldo hebben? Maar proberen we zo de Heere niet om te kopen? Menen we zo niet met alles wat we hebben: daar zal de Heere toch wel rekening mee houden, straks in de dag des oordeels? Maar weet u wat Saulus nu schrijft? Het grote voordeel dat ik had, heb ik schade geacht. Dat is niet mijn gewin, maar dat was mijn gewin. Het is nooit een echt gewin geweest. En ik heb het schade geacht. Onze tweede gedachte: een werkelijke schade.

2. Een werkelijke schade

In vers zeven lezen we: „Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.” En zoals het er staat, wil het zeggen: dat is in het verleden een keer gebeurd. En als ik dan het achtste vers er ook bij lees, waar hij zegt dat hij al die dingen schade gerekend heeft en acht die drek te zijn, dan blijkt dat dat nog steeds zo is. O, Paulus dacht eerst dat het winst was, maar nu ziet hij: het is schade en drek. En dat is nog steeds zo.

Paulus heeft het „geacht”. Achten, daar zit het woordje „overwegen” in. Dat kennen we wel van „hoogachten”. Dan vinden we iemand belangrijk. Dan achten we dat hij belangrijk is. Dan overwegen wij, dan komen wij tot de conclusie: hij is belangrijk. Zo is deze Saulus ook tot die conclusie gekomen. Saulus de Jood meende met het volk van God zo dicht bij de hemel te zijn.

Maar nu komt hij tot een heel andere conclusie! Hij is nog eens gaan rekenen. Dat woord gebruikt hij ook. „Al die dingen schade gerekend heb.” Laat ik het maar zo zeggen: hij zat zo vaak op zijn geestelijke bankrekening te kijken hoe hoog dat saldo was. Kijkt u ook zo vaak op uw bankrekening? Op de aardse bankrekening? Of op uw geestelijke bankrekening?

O, Saulus ziet het saldo op zijn geestelijke bankrekening alleen maar groeien en toenemen. Maar dan komt hij plotseling tot een andere conclusie. Hij kijkt er nog eens goed naar. Hij wrijft zijn ogen uit. Dat had hij nou nog nooit gezien. Het is een heel groot bedrag, dat is waar, maar er staat een minteken voor. Dat had hij nooit eerder gezien! Dan schrijft hij: „schade en drek”. „Schade” doet denken aan „schipbreuk lijden”. „Drek” betekent eigenlijk „hondenuitbraaksel”. Ziet u, Paulus zegt niet alleen: „Al dat saldo telt niet mee, dat is waardeloos.” Nee, hoort u wat hij zegt? „Het is schade en drek. Al die dingen werken tegen! Het saldo is niet nul, maar er staat een minteken voor het saldo van mijn geestelijke bankrekening, waarvan ik dacht dat het zo hoog was! Al die dingen staan me in de weg.” Hoe is Paulus daar achter gekomen? Is dat eigen verzinzel, eigen bedenkfel? Nee, dat kan niet. De natuurlijke mens doorziet het niet. Die begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn, want ze zijn hem dwaasheid. Hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden. Nee, dat was niet iets wat Paulus zichzelf had aangeleerd.

Maar wat dan? Er staat in onze tekst: „Dat heb ik om Christus' wil schade gepocht.” Dat heeft eigenlijk twee betekenissen. We komen straks op de tweede betekenis terug. Maar nu de eerste betekenis: omdat Christus dat wilde! Daarom is hij dat gaan zien. Omdat zijn naam in het boek des levens stond. Hij was een uitverkoren vat. Daarom had Christus, de Knecht des Vaders, de grote opdracht om ook hem te redden uit de modder van de zonde. Onze kinderen weten wel wanneer dat gebeurd is bij Saulus. Toen hij op weg was van Jeruzalem naar Damascus om de gemeente Gods te vervolgen, ook in die verre plaats. Er moest niets meer van overblijven toen hij ging, briesend. Toen, daar vlak bij Damascus, is het gebeurd.

Nee, daar heeft Saulus niets gedaan, maar daar heeft Christus ingegrepen. Daar op die weg heeft de Heere hem een halt toegeroepen. Daar heeft de Heere Saulus stilgezet. Een fel licht omscheen hem, een hemels licht. Zijn natuurlijke ogen werden verblind, maar zijn geestelijke ogen gingen open. De Heilige Geest verlichtte hem en scheen in de uithoeken van zijn hart. „Saul, Saul,” klonken de woorden van de Zaligmaker. Ja, maar zo kende Paulus Hem niet, als zijn Zaligmaker. „Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?” Daar viel hij ter aarde. Toen heeft hij, door de verlichting van de Heilige Geest, het onderscheidingsvermogen gekregen. Toen gingen zijn ogen open. O, dat is bij ons allen zo nodig: dat we, op de weg briesend, misschien aan de buitenkant zo netjes, worden stilgezet. Stilgezet door het hemelse licht, dat ons hart verlicht. Stilgezet door de Heilige Geest, Die ons van dood levend maakt.

Paulus' geestelijke ogen gingen dus open. Wat zag hij toen? Weet u wat hij zag? In de eerste plaats – en dat is niet moeilijk: dat hemelse licht weerkaatste de heerlijkheid van de Heere. Dat de Heere zo heilig, zo heerlijk is, zo majesteitelijk in de hemel. O, hij heeft iets gezien van Wie God is. Toen werd de Heere realiteit. Hij wist er zoveel over met zijn verstand. Maar nu kreeg hij een ontmoeting met de hemelse Majesteit. Wat worden we dan klein! Daar viel zijn oog op de eis van Gods wet. O, daar werden zijn ogen ervoor geopend dat het saldo dat nodig is om het huis in de hemelen te kopen niet een optelsom is van alle dingen die wij gedaan hebben en waarvan we menen dat ze nog goed zijn ook. Daar ging hij zien dat de Heere een volkomen gerechtigheid eist. Volmaakt, zoals Mijn Vader in de hemelen volmaakt is. Daar werd ook de eis van de wet in zijn hart geplant, in zijn hart afgedrukt, in zijn hart geschreven.

Dan komt er ook een liefde tot de wet, en een liefde tot de God van de wet. Een onbekende God wordt dienenswaardig en beminnelijk. Zijn wetten worden zo recht, zo billijk. In dat licht gaat hij nu ook zichzelf zien. Hij staat voor een heilige God met heilige wetten, die hij zo vreselijk geschonden heeft. Kent u daar iets van dat licht? Het laat zien Wie God is. We moeten op huisbezoek altijd maar goed luisteren of we iets horen over Gods deugden. De mond is vaak zo vol over de liefde van Christus, of misschien wel van groot licht. Maar horen

we er iets van Wie de Heere is? Rechtvaardig, heilig, goed? Ook barmhartig, dat is waar. Het eeuwige leven is God te kennen en Zijn Zoon Jezus Christus!

Heeft u iets van Hem gezien, en van die heerlijkheid? Johannes viel als dood op het strand toen zijn oog de Zaligmaker zag. Zo kunnen we meer voorbeelden uit de Schrift noemen. „O, ik ben tegen Die heilige en heerlijke God opgestaan. Ik heb tegen Hem gestreden, ben een vijand geweest.” Ontzaglijk om dan voor Hem te moeten verschijnen. O, dat kan toch niet? Maar we zullen eenmaal voor Hem verschijnen. Is het niet in dit leven in het geweten, dan toch na onze dood. Dan zullen we rekenschap moeten afleggen van ons rentmeesterschap. En wat zal het dan zijn als Hij zegt: „Gij hebt niet gewild dat Ik Koning over u zijn zou.” Zo ontdekt Saulus hier dat al zijn werken een wegwerpelijk kleed zijn.

Maar is dat nu werkelijk schade? Als ik nu in de kerk ben, is dat schade? Dominee, u gaat toch niet zeggen dat dat tegenwerkt? Dat ik gedoopt ben, is toch een opdracht van de Heere? U gaat toch niet zeggen dat dat schade is? Het is waar, dat zijn geen verkeerde zaken, nee, het zijn goede zaken! Het zijn ook zelfs de middelen die de Heere geeft. Gebruik ze maar zeer nauwgezet, want in die weg wil de Heere Zijn genade werken. Maar waar het hier om gaat, is dat het fout gaat wanneer we op die zaken ons betrouwen stellen. O, wat is het onderscheid soms flinterdun. Maar het is wezenlijk anders als we ons betrouwen erop stellen, al is het maar ten dele. Dan gaat het mis.

Met eerbied gesproken, waar heeft de Heere nu meer werk aan om zalig te maken? Aan een kerkmens of aan een wereldling? O, dan moet ik toch zeggen: aan een kerkmens. Een wereldling weet vaak wel dat hij niet goed leeft. Die is nog te overtuigen van zijn ongerechtigheid. Maar een kerkmens moet eerst van zijn eigengerechtigheid worden afgebracht, voordat hij zijn ongerechtigheid kan ontdekken.

Ziet u dan ook hoe nuttig het Godswerk is, hoe noodzakelijk, dat Saulus hier afbrengt van al die werken, van het saldo dat op zijn rekening staat? Door het geestelijk oog mag hij nu zien dat daar een minnetje voor staat. Het is schade en drek; het werkt tegen. Hij raakt al zijn bestaansgronden kwijt om voor de Heere te bestaan.

Waarom is dat zo nodig? Ten eerste, om ons eraan te ontdekken dat al onze werken, ja zelfs de meest heilige, met zonden bevuil zijn. Wij maken de schuld alleen maar groter! Hoe dichter bij de heiligheid Gods, hoe grotere schuld. Dat geldt ook in het ambt, op de kansel. Ontzaglijk, de heilige dingen zijn met zonden bevuil.

Ten tweede, we kunnen ook nooit overbetalen. Dat leren de Rooms en wel. Maar moeten we niet zeggen dat, al doen we alles precies, dan hebben nog niet meer gedaan dan we zouden moeten doen? Hoe zouden we dan ooit voor al onze zonden kunnen betalen? Het is zo nodig om daar allemaal van afgebracht te worden.

Alles van ons moet eraf, opdat er plaats komt voor die ene Naam voor Jood en heiden. Ook voor het Joodse volk is er geen andere weg. Nee, er is maar één Naam onder de hemel gegeven voor de Joden en voor u, door Welke wij moeten zalig worden. Kunnen, maar ook moeten. Het is een plicht, een heilige eis. Dat is die ene Naam van de Zone Gods, Jezus Christus. Daar moet plaats voor gemaakt worden. Daarom is het zo nodig wat de Heere daar met Saulus doet. De handen moeten leeg worden. We moeten met lege handen, als een verloren zondaar komen. Het is zo nodig om vernederd te worden.

Waarom? Anders komen we niet. Anders gaan we op onszelf betrouwen, op het vlees, op de dingen die we gedaan hebben. Ziet u, dan staan ze in de weg! Hoe meer we hebben, hoe meer het in de weg staat. Het moet er allemaal af, opdat we als een verloren zondaar komen. Wat is dat, een verloren zondaar? Dat is iemand die zo'n grote schuld heeft, dat hij die niet kan betalen.

Misschien zit er wel een in de kerk die zegt: „Mijn schuld is zo groot, maar weet u wat nog erger is? Ik ben zo dor van binnen, zo droog. Ik kan niet eens bidden. Als ik mijn knieën buig, komen er zulke onvoorstelbare gedachten in me op. Hoe kan ik ooit nog zalig worden? Het is verloren.” Dan hebben we niets meer, maar zijn we ellendig, arm en naakt. Dan is er geen enkele hoop meer in onszelf. Dan zijn we afgebracht van alles. En dan dat vonnis Gods. „Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” Dan buigen we onder Gods recht, maar gaan ook hulp zoeken bij een Ander. Ja, dat ook! Dan zien we af van onszelf, maar lopen niet als een Kaïn weg met de woorden: „Mijn zonden zijn zo groot dat ze niet vergeven kunnen worden.” Hij zei eigenlijk: “En ik wil het niet ook.”

Zij die van God niet los kunnen komen, die iets van Zijn heerlijkheid, van Zijn dienenswaardigheid gezien hebben, komen liever om aan Zijn voeten. „Kom ik om, dan kom ik om.” O, zulken kunnen niet anders meer, maar ze willen met God verzoend worden. Ze willen tot eer van God gaan leven. „Is er nog een middel” – dat wordt hun vraag – „om die welverdiende straf te ontgaan en wederom tot genade te komen?” Daar brengt de Heilige Geest hen door ontdekkende genade. Dan gaat de Heilige Geest ook op Zijn tijd het Middel openbaren. Jazeker, want Hij werkt er altijd op aan dat dat Middel, de Middelaar, in het middelpunt komt te staan.

Hij Die dat goede werk in mij begonnen is, zal het ook voleindigen op de dag van Zijn heirkraft. Dan mag datzelfde Goddelijke licht, dat op Gods heiligheid schijnt, dat op Zijn wet schijnt, dat in het hart schijnt, ook vallen op de Middelaar, op de Zone Gods. Vanuit de Schrift. Dat doet Hij vanuit Zijn Woord. Heeft u die Middelaar in dat Woord weleens zien schitteren? Heeft u weleens gezien dat het door Hem nog kan? Wat krijgt Hij dan een onuitsprekelijke waarde! O, dan kunt u nog met God verzoend worden. Dan komt er een haasten en een zoeken om die Zaligmaker te leren kennen. „Hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God? Al mijn deugd werd een wegwerpelijk kleed. Toen vluchtte ik tot Je-

zus.” O, toen stelde ik niet meer mijn betrouwen op mijn bankrekening. Dat was een grote schuld, een fiasco. Ik was failliet. Maar toen vluchtte ik tot Jezus, om nu op Hem mijn betrouwen te stellen. Daar gaan we van zingen, uit Psalm 71 het tiende vers:

Mijn hart zal steeds op U vertrouwen;
Mijn mond vindt, tot Uw lof,
Gedurig ruimer stof,
En zal Uw recht en heil ontvouwen;
Schoon ik de reeks dier schatten
Kan tellen noch bevatten.

3. Een uitnemende winst

„Maar hetgeen mij gewin was.” Het was maar een ingebeeld voordeel. O, de Heilige Geest heeft zijn ogen verlicht. Toen is Saulus het gaan zien: het staat hem in de weg, het is negatief, het is schade en drek. Onze derde gedachte, ja, onze tekst, spreekt van een uitnemende winst. „Om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.” O, de ogen van Saulus zijn verlicht.

„Om Wiens wil.” Die Zaligmaker was het door Wie hij werd stilgezet op de weg naar Damascus, Die hem van dood levend heeft gemaakt. „Om Wiens wil” betekent ook dat het geloofsoog iets heeft mogen zien van die Zaligmaker! Iets van Zijn heerlijkheid, iets van Zijn begeerlijkheid. Om Wiens wil – het is een afweging tussen alles wat Saulus heeft opgebouwd ten opzichte van de uitnemendheid van Christus. In dat licht gaat hij alle dingen schade en drek achten. Ja, nog steeds! Niet alleen de dingen van zijn eertijds, maar ook de dingen van na zijn bekering. Dat hij zoveel malen schipbreuk heeft geleden, en dat hij al die zwaarigheden heeft overwonnen omwille van het Evangelie. Dat hij gemeenten heeft gesticht. Wat is het een rijke zegen dat wij nog steeds uit de brieven van Paulus zoveel onderwijs mogen ontvangen. Hij is opgetrokken geweest en heeft heerlijke hemelse dingen gezien. Maar dat acht hij schade en drek, in het licht van de uitnemendheid van Christus Jezus.

Is dat alles bij u ook al schade en drek geworden? Niet alleen uw eigengerechtigheid, maar ook uw bevindingen? De tranen die u weleens geschreid hebt, die zo op konden luchten. Het psalmversje, dat u zo met uw hart heeft meegezongen. Niet dat die dingen slecht zijn, maar in het licht van Christus, heb ik dat alles schade en drek geacht. O, dan wordt het zoals de koopman die de grote parel gezien had. In het licht van die grote parel is hij al die kleine parels gaan verkopen. Die verloren daarbij hun glans, hun waarde. Het ging hem om die

ene, grote parel. Kom, heeft u ook alles al verkocht? Bent u door alles heen gezakt? Want alles verbleekt bij de uitnemendheid van Christus.

Waarom is Hij uitnemend? In de eerste plaats: omdat Hij de Deur is. Door onze zonden, door onze opstand tegen de Heere is de hemel gesloten. Er is geen toegang tot de Heere, ware het niet dat Christus Zelf de Deur is! Hij is de Weg terug naar de Vader, terug naar de hemel. Geen andere naam is er gegeven. O, is Hij dan niet liefelijk! Hij is het Die door de Heere wordt aangewezen als de enige Naam. Hij is de Kern van het Evangelie, die goede boodschap. Wat is Hij dan uitnemend! Wat is Hij ook uitnemend schoon in Zijn bekwaamheid! Niet alleen is Hij de Deur, maar Hij werkt ook de zaligheid. Hij is de Gezalfde, zonder mate gezalfd met de Heilige Geest, de Geest van wijsheid en van kracht. Hij is volkomen bekwaam om die arbeid te doen.

Door Zijn hand gaat het welbehagen Gods gelukkig voort! Daarom zette Hij Saulus stil. Daarom gaat Hij ook vandaag nog door met Zijn kerkvergaderend werk in ons midden, en onder het Joodse volk. Ja, er is nog veel werk te doen. Er zijn er nog velen naar de belofte van de Schrift die nog toegebracht moeten worden. Wat is Hij bekwaam! Hij weet raad voor radelozen. Hij is de machtige Held voor degenen die nog geboeid zijn in de ketenen van de zonden, die daar niet uit kunnen breken. Tegen de macht van het ongeloof is hulp besteld bij een machtige Held. En Die is zo liefdevol, zo vol ontferming. En dat voor uitgewerkte, verloren zondaren, die het leven in zichzelf niet meer kunnen vinden. Voor vijanden die als vuile zondaren aan Zijn voeten komen. Want wie in het stof ligt neergebogen, wordt door Hem weer opgericht. Wat is Hij dan ook liefdevol en geduldig. Bijzonder toch wel voor hen die Hij al eens heeft opgeraapt uit de modder. Voor hen die iets kennen van genade en dan toch maar doorgaan met zondigen. Wat is Hij lankmoedig!

En weet u wat de uitnemendheid van Christus ook is? Dat Hij zo volkomen rechtvaardig en heilig is. Zo volkomen in overeenstemming met de eis van Gods heilige wet! Hij is zo volkomen heilig en rechtvaardig. Hij kan voor Gods aangezicht staan zonder te verschrikken. Als Zoon, maar ook als Middelaar, als Christus. Hij is een Mens van ons vlees en bloed, en Hij kan volkomen staan in het gericht Gods. Hij heeft Zijn bloed gestort.

Maar was dat wel nodig? Hij heeft toch geen zonden gedaan? Hij heeft Zijn bloed gestort om de zonden van Zijn volk af te wassen, opdat zij hun klederen wit zullen maken en wassen in het bloed van het Lam. O, dan draagt Hij de volkomen gerechtigheid die voor God genoeg is. Wat is Hij dan uitnemend. De eeuwigheid is te kort om dat allemaal te noemen. Maar nog één ding: Hij is zo uitnemend, omdat Hij de Vader verklaart. Niemand heeft de Vader gezien dan de Zoon. En deze Zoon gaat het Vaderhart verklaren. Weet u wat het grootste wonder is in het Vaderhart? Heeft u daar weleens in mogen blikken, door de spiegel Christus? Dat Vaderhart brandt van liefde voor Zijn volk met een onver-

anderlijke, eeuwige liefde. Daarom zullen ze niet verloren gaan! Daarom ging Saulus niet verloren. Daarom zal de grootste zondaar onder dat zegel niet verloren gaan. Is God de Middelaar dan niet uitnemend?

Er staat nog iets bij. Eigenlijk staat er niet „de uitnemendheid van Christus’, maar er staat: „de uitnemendheid der kennis van Christus.” Weet u waar het nu op aan komt? Dat wij dat voor eigen hart en leven kennen. „Want dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt.” Heeft u Hem al eens gezien als de enige Weg ter zaligheid? Misschien wist u niet meer hoe het moest, maar mocht het in de kerk opengaan. U hebt er iets van gezien dat er in Hem volkomen zaligheid is voor de grootste der zondaren. Dan kwam u thuis en dan sprong u op van vreugde; u kon uw mond niet houden: „Het kan ook nog voor mij! Ik heb het gezien, ik heb het gehoord!” Wat zijn we dan verblijd, als we iets gezien hebben van de uitnemendheid van de kennis van Christus, van de genade Gods in Zijn Zoon. Het is zo onmisbaar nodig te zien hoe bekwaam Hij is.

Dan is in mij alles verloren, dor en droog; ik ben in de boeien van de zonde, maar Hij zal die boeien verbreken. Hij zal dat ongeloof wegnemen. Is Hij eraan te pas gekomen in uw leven om nu alles te verbreken? Mocht het geloof doorbreken? O, dan is het niets uit ons maar alles uit Hem. Er is geen enkele gerechtigheid van ons. Nee, Hij is zo bekwaam, in Zijn lijdelijke en in Zijn dadelijke gehoorzaamheid en gerechtigheid. In wat Hij verdiend heeft in het doen van de wet en in wat Hij verdiend heeft in het betalen van ons schenden van de wet. Volkomen bekwaam, volkomen volmaakt.

Kent u iets in uw leven van Zijn nederbukkende goedheid? Hij is zo liefdevol, zo lankmoedig. Hij is afgedaald in de modder van de zonde, zo diep om u daar uit op te halen. Nee, Hij heeft niet een touw uitgegooid dat we moeten grijpen. Hij is gekomen in de beestenstal om daar vandaan Zijn volk op te halen. Hij is tot zonde geworden. Hij heeft de zondeschuld van Zijn volk op Zich genomen. Is Hij dan niet zeer begeerlijk? Is Hij zo voor uw ziel al gaan schitteren? En is het dan niet ook de begeerte om vruchten voort te brengen? Ook dat ligt nu in Hem. Zelf hebben we geen vrucht, maar die vrucht wordt uit Hem gevonden. O, strijd er tegen dat we die genadegaven niet gaan gebruiken voor onze eigengerechtigheid. De vrucht is enkel uit Hem.

Krijgt u dan ook niet een onuitsprekelijke begeerte om Hem te leren kennen en vervolgen Hem te kennen? Paulus roept het uit: „Opdat ik Christus moge gewinnen.” Daar bedoelt hij niet mee te zeggen dat hij Hem niet kent of nooit gewonnen heeft. Hij bedoelt ermee te zeggen dat hij meer en meer probeert om alle eigengerechtigheid aan de kant te zetten, opdat hij er niet op zou bouwen. Opdat er zo meer en meer plaats komt voor het volkomen verlossingswerk en verzoeningswerk van zijn Zaligmaker. Hij zegt ook: „mijn Heere.” Wat

een wonder om Hem te mogen bezitten, om te weten: Hij is de mijne, en ik ben de Zijne.

Kom, geliefde reiziger naar de eeuwigheid, dat is toch nodig? Rust toch niet op uw werken. Rust toch niet voordat u weten mag: al mijn gerechtigheid is een wegwerpelijk kleet, maar nu is Christus mijn Heere. Is dat uw begeerte, uw vurig verlangen, uw strijd? Begeert u om Hem nu zo als uw Zaligmaker te mogen kennen? Verlangt u dat de mantel van Zijn gerechtigheid wordt omgeslagen om uw schouders? Dan moeten al mijn gescheurde en vuile klederen uit, om Zijn mantel, die volkomen rein en heilig is, te ontvangen, opdat ik zo voor God zou kunnen verschijnen.

„Opdat ik Christus moge gewinnen.” O, als ik die gerechtigheid van Hem mag ontvangen, is Christus mijn gewin! Niet meer al die andere dingen die mijn gewin waren. Dan is Christus dat Middel tot mijn zaligheid. Dan heb ik genoeg op mijn hemelse, mijn geestelijke bankrekening. De schuld die er stond is uitgewist. Ook de schuld van de heilige dingen die we verkeerd gebruikt hebben. Dan staat er een enorm saldo op mijn rekening.

Het is alsof er een heel arm meisje met een grote schuld, met een heel rijke man trouwt in gemeenschap van goederen. Al haar schuld is in één klap uitgewist en er staat een vermogen op de rekening. Dan hebben we een volmaakt saldo door Christus. Vrede met God. Wat is dat van onschatbare waarde in uw ogen, of niet? Hoe groot is het als alle onreinheid en onheiligheid gewassen en gereinigd is, en we volkomen Hem mogen bedoelen. Bij Hem te wonen. Hem te zien van aangezicht tot aangezicht, om nu een woning in de hemel te kopen. Nee, ik zeg het verkeerd. Om nu een woning in de hemel te ontvangen. O, nu is de Zaligmaker heengegaan in het huis van Zijn Vader met zijn vele woningen. Hij heeft gezegd: „Anderszins zo zou ik het u gezegd hebben. Ik ga heen om u plaats te bereiden.” Ik heb dat huis voor u gekocht.

*Zoek Jezus veel,
zoek Jezus vroeg,
wie Jezus heeft,
die heeft genoeg.*

Amen.